

GRATIS
FREE

TURISTMAGASIN JUNI - AUGUST 2010

OPPLEV

EXPERIENCE

Larvik

Inneholder:
**WHAT'S
ON?**

LARVIK GUIDE

Hurra, nå er det sommer!

MER OM DETTE: Sommerperler i Larvik - 15 ting du må gjøre i sommer- Festivaluka i Stavern-En dag i himmelen- Aktiv familieferie i Larvik - Laksefiske i Lågen

Pirates of simple living

LIVET OM BORD: Litt jobb og mye hygge når Fritjof setter seil ut Larviksfjorden.

Slow life, simple living, det gode liv. Jo da, det utgis tidskrifter og stive permer om det. Hytta, kajakken eller urtehagen, vi er alle på frenetisk fritidsleting. Og mange shopper seg noen millimeter nærmere nirvana ved å investere i villa, Weber og viltkokebok.

Men hvem har knekt lykkekoden. Kan pirater gi oss svaret? Ikke tyver av gull og edelstener, men fredstyper, sjørøvere av det gode land! Som setter sjøbein i luft, vind og ingenting, og nyter gode seilaser som årgangsvin.

De sitter her på dekket av losskøyta Frithjof II's – fredstyven. Ja, navnet betyr faktisk det; fred-tyv. Og da er vi vel vitterlig på sporet?

RIDDERLIG OG RØFT

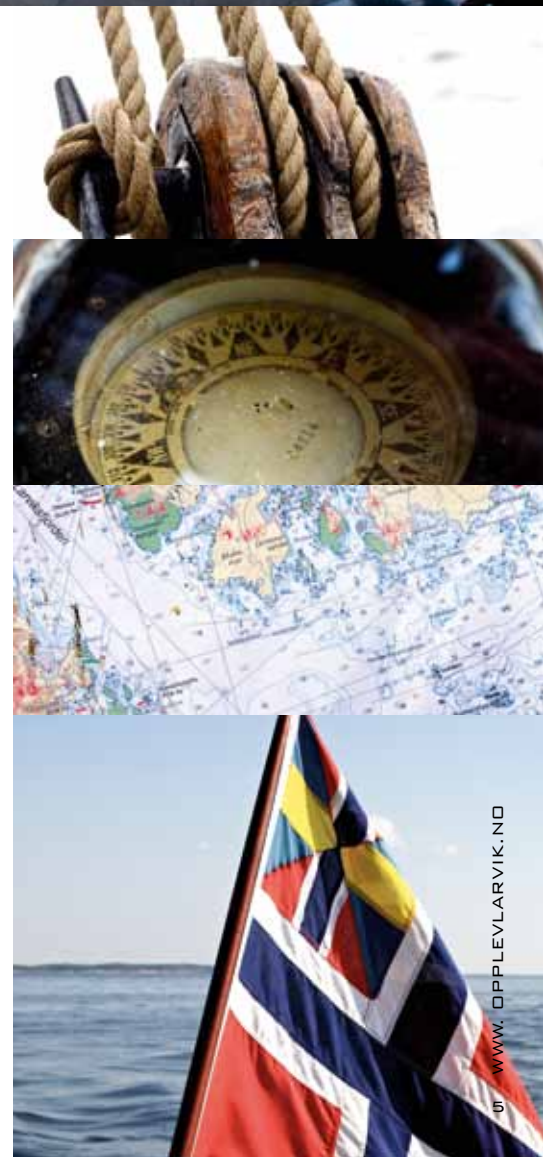
– Dekket er ganske tett nå, er det ikke? spør Anders Brusgaard, mangeårig mannskap på losskøyta, i det vi stifter bekjentskap med den gamle traversen.

– Jo, det er blitt veldig mye bedre enn det var, sier Hans Petter Spontorp.

– Tidligere måtte vi trekke plast over oss for ikke å bli våte i sjøkøyene, ler Anders. En slik detalj er vel bare en skarve skarv

sammenliknet med loslivet i attenhundre og den tid, med så tøffe tak og ridderlige dåder på bølgetoppene at vi famler etter begreper av dagens standard.

Frithjofs første eier, Thor "Thor Ula" Anderssen, var ni år da han begynte som lossgutt for pappa Anders Jacob "Ulbrand" Johansen. Som 13-åring måtte han seile skøyta alene.

SNUR PÅ FEMØRINGEN

Ferden skal gå til Fredrikstad, til regattaen "Sail Isegran", og skøyta klargjøres med vask og proviantering på Skottebrygga i Larvik. Mannfolka synes det drøyer med damene på proviant-handling.

Endelig kommer de til syne på brygga.

– Du har jo sort belte i shopping du Jorunn! fleiper Anders. Pose på pose bæres om bord, av to vaskekte pirates of peace og venner av Frithjof; Jorunn Maria Floberg og Marit Ønvik.

Piratene er klare og motoren i gang. Da er det bare å skyve ifra.

– Det er vel enklere med en skjærgårdsjeep enn med Frithjof i gjestehavnene? undrer vi.

– Å nei, vi snur på en femøring! forsikrer Hans Petter. Og visst var skøyta en nyvinning i sin tid. Frithjof ble tegnet for å mestre raske manøvre i krevende situasjoner til havs. Skøyta er "underskåret i forskipet. Forstevn og kjøll glir over i hverandre uten knekk", leser vi i jubileumsboka "Los-skøyta Frithjof – hundre år med losing og lystseilas", som matros Marit raust har rasket med seg fra biblioteket til denne journalistens faglige understøttelse.

STOPPER NÅR ALT BEGYNNER

Ute i Larviksfjorden skal seilene til topps. Alle menn og kvinner er på dekk, og trekker i friske tak. Men heisann, noe blafrer i vinden.

– Det henger en tamp i fokka! roper Jorunn.

– Fir det ned igjen, er skipperns svar.

– Marit, kan du å holde båten opp mot vindøyet? spør Hans Petter, som må forut med en hjelpende hånd.

Det fyker mellom mannskapet i maritime ord og uttrykk som vi bare husker forbokstavene på; Noe på s- som sjakkel, spant og slør, og noe annet på f...! og h....! som vi ikke kan gjengi resten av. En førstereisgutt blir stående og glo som et kuøye i slik en stavelsesvrimmel.

Så er øyeblikket kommet; motoren skrus av. En hellig kryptisk begivenhet som bare seilere vet betydningen av. Merkelig i grunnen, det å skru av når noe begynner. Alt annet i livet er jo motsatt: å starte bilen, pc'en eller mikrobølgeovnen. Og vi røsker i snora så motorklipperen kan brøle til Gud og naboer at "HURRA, NÅ ER DET SOMMER!".

– I det samme motoren slås av, og jeg hører vinden og stillheten, så får jeg en helt spesiell følelse. Det åpner seg en ny opplevelse hver gang, forteller Marit Ønvik. Livsnyteren snakker om beslektede temaer som yoga og meditasjon.

MED ÅPNE ARMER

Dette er altså Det Gode Liv, fanget av Pirates of Peace på dekket av en 114 år gammel losskøyte.

Jorunn Floberg beskriver det slik:

– Det handler om ikke å skulle gjøre noe hele tiden. Å slippe og sjekke mail, bare være en del av vær og vind. Det å seile er så annerledes enn den vanlige hverdagen.

– Hva er seiling for deg, Hans Petter?

– Frihet! Jeg har seilt hele livet, og prøvd mange forskjellige farkoster. Tidligere var motivasjonen å seile fortest mulig, og slå alle andre. Da jeg flyttet fra Stavanger til Larvik, gikk jeg ned på brygga og spurte om å få være med Frithjof. Jeg ble tatt i mot med åpne armer! forteller den hjemkomne sønn.

– Du var jo egentlig en plastbåtgutt?! kommenterer Jorunn.

Skipperen lar svaret forbli ubesvart, og vil heller poengtere at til Frithjof er alle velkomne, hver på sitt ferdighetsnivå.

– Etter at jeg ble med her, har jeg fått en endret seilingsopplevelse, forteller Skontorp.

Han prater om fellesskapet, om hvor sammenspleiset man blir ombord.

– Det å sitte i mange timer og oppleve noe sammen. Uten å måtte snakke – det er deilig, sier han.

RENT BORD PÅ REGATTA

Fredstvene driver ikke bare dank. De deltar gjerne i regattaer, som Færder'n, Hollender'n, Nordisk Seilas, og Colin Archer Memorial Race. Det gjeveste er nok Cutty Sark Talls Ships Race

– Det spesielle med Cutty Sark er at man seiler på "scratch". Det vil si: ingen handicap for raskere båter, og førstemann vinner, forteller skipper Skontorp.

Frithjof har gjort det meget skarpt i dette prestisjefylte racet. I 1993 og 1997 ble det første plass "all-over", mens det ble

tredjeplass og klasseseier i 2001.

– Hva med sjøsyke?

– Ja...det hender jo av vi blir syke, sier Jorunn. – Men du får et avslappet forhold til det etter hvert. Noen blir jo så dårlige at de ikke kan stå på beina. Det er jo noe annet å spy en skvett, he-he.

– Husker du den gangen XX var så syk at hun bare lå og fløt fram og tilbake i vannet som slo over dekk? ler Anders.

RAMSALTE HISTORIER

Men skipperen beretter at skøyta er sikker som banken. Den er lastet innvendig med cirka seks tonn bly, og omtrent umulig å kullseile. Og med sin bredde på fire og en halv meter, er det mer en nok boltreplass på dekk for store og små. Ja, ikke minst de sistnevnte, for Frithjof arrangerer egne barnetokt og sjørøverturner for barn.

Og ettersom vi runder Færder, og Anders har underholdt oss med en rekke ramsalte historier fra virkeligheten, er det bare lutter glede over seilingens langsomme lindring for sjel og skuldermusklatur...

Vi glir i retning Struten fyr, vest av Fredrikstad. Fyrhuset vokser langsomt fra størrelsen på et knappenålshode til et drops i horisonten. Og jaggu får ikke journalisten holde roret en evig time. Jeg lærer å følge lusa på gangen, og at du ikke blir våt av å "falle av". Det er bare å lene seg tilbake på dekk, og imitere godstillingen med en fot på rorpinne, slik Hans Petter og Anders gjør. Jeg kan ikke unngå å tenke; "Hvorfor har jeg ikke gjort dette før?" Skøyta ligger jo på Skottebrygga, gjestfritt og inntakelig for store og små. Jo da, snart kan skribenten kaste sitt kamera og kose seg som Koster...

Frithjof-fakta

Kjøpt og eid av los - Thor Andersen, "Thor Ula", sønn av Anders Jacob Johansen "Ulabrand".

Bygd av Porsgrunds Bådbyggeri under mester Thor Martin Jenssen (tidligere formann ved Colin Archers båtbyggeri i Larvik.) Konstruktør var trolig Fredrik Johannessen, som senere også ledet utgravningen og restaureringen av Gogstadskipet. Losbåt i havnene Ula (1896–1908), Stavern (1908–1915) og Hvasser (1915–1949).

I privat eie som lystbåt fra 1949 til 1984. Kjøpt av Stiftelsen Losskøyta Frithjof II i 1984. Restaurert i årene 1986 til 1994.

Les mer: www.frithjof.no.

Frithjofs venner består av cirka 260 medlemmer, arrangerer medlemsturner og grunnkurs i skøyteseiling om våren. Enkeltmedlemskap koster 200 kroner i året.

Les mer på: www.frithjof.no/venner

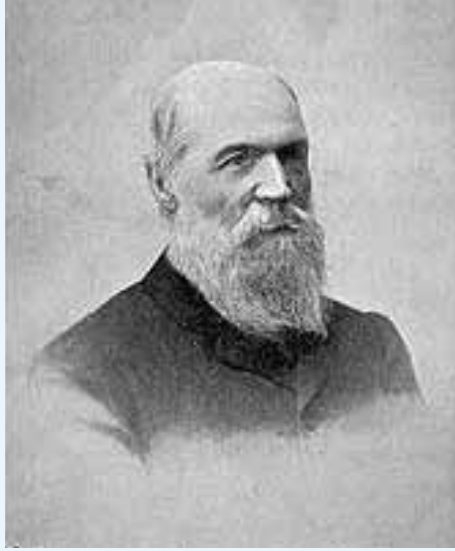
De åpne turene er gratis, men det er lov å donere en gave til driften av Frithjof II. For tidspunkt og flere detaljer, se www.frithjof.no. Seilingsansvarlig er Erling Augland, 33 11 08 46 / 90 79 27 20.

Frithjof ligger til kai ved Skottebrygga i Larvik.

*– Det handler om ikke å skulle gjøre noe hele tiden.
Å slippe og sjekke mail, bare være en del av vær og vind.
Det å seile er så annerledes enn den vanlige hverdagen.*

Banet vei for polarheltene

En viktig del av grunnlaget for norsk polarhistorie ble lagt i Larvik. Colin Archer (1832-1921) var en pioner innen skipsbygging, og bygde bl.a polarskipet "Fram" for Fritjof Nansen.

Colin Archer var selvært som båt-konstruktør og båtbygger. Utenom "Fram" er han kjent for sitt pionerarbeid med redningskøyter. Archer bygde over 200 båter, hvorav 60 losbåter og 14 redningskøyter.

Colin Archer ble født i Larvik og vokste opp på Tollerodden.

Archer bygde og sjøsatte båtene på egen eiendom, eller i Rekkeviksbukta lenger ut i fjorden. Archers redningskøyter reddet mer enn 3000 mennesker fra drukning.

Opplev et sus av historie

Colin Archers hjemsted Tollerodden er et av Vestfolds mest verdifulle antikvariske bygg.

Tollerodden var opprinnelig bolig for en rekke av Larviks tollere, i årene 1669 til 1794. Stiftelsen Tollerodden har stått for en maysommelig restaurering av huset. Siste milepæl var gjenåpningen av den unike barokkstua fra 1660, med trolig Norges fineste og mest profesjonelt utførte originale barokkdekor.

En videre satsing blir trolig restaurering av storstua, som etter planen skal bli "polarrommet", med alle minner etter Colin Archer og Fridtjof Nansens kompaniskap.

Vil du oppleve et sus av historie?

Tollerodden (Kirkestredet 9) har kulturminnekafé fra 28. juni -25. juli, kl 12-18.

Omvisninger, og sommermat.

Mer info: www.tollerodden.no

Her finner du det gode liv

Larvik byr på et vell av muligheter både for seilentusiaster og motorbåtfolk. Svenner er et selvsagt sted å besøke, som er en del av Vestfold kystled. Svenner fyr har disponibelt 19 sengeplasser fordelt på 6 soverom. Stavensodden fyr skal også bli en del av Kystleden. Fram til 2008 ble fyret leid ut som feriebolig til Meteorologisk institutt. Kystlaget Fredriksvern står nå for

vedlikeholdet, og skal gjøre fyret tilgjengelig for allmenheten.

Les mer:

www.svenner.info

www.fredriksvern.info

www.stavensodden.info

www.seilerhytta.no

www.larvikseilforening.no

Banet vei for polarheltene

Heis seil i sommer!

Her er seilturer og andre arrangementer du kan være med på i sommer.

23. JUNI:

Tradisjonell St.Hans på Tollerodden, med grilling og leker for barna. Viggo Sandvik med trio holder konsert. Dans, bål og trekkspill i vannkanten.

26. JUNI:

Åpning av Glade Dager i Stavern. Frithjof seiler rundt på havna i Stavern.

27. JUNI:

Glade Dager i Stavern. Sjørøverturer for barn.

20. JULI – 21.JULI:

Seilskutene i Colin Archer Memorial Race ankommer Larvik (avhenger av vind og vær)

22. JULI:

Parade of Sails fra Stavern til Larvik. Colin Archer Memorial Race superfinaler i Viksfjord. (Seilerhytta)

30. JULI–1. AUGUST:

Colin Archer-dagene.
Svenner-Skottebrygga.

06. AUGUST - 08.AUGUST:

NM H-Boat 2010. Seilerhytta.

07.AUGUST-14.AUGUST:

VM H-Boat 2010. Seilerhytta.

22. AUGUST:

Tur til Svenner.
Åpen for alle. Skottebrygga

29. AUGUST:

Tur til Svenner.
Åpen for alle. Skottebrygga

Sailing-activities this summer!

Here are sailing-activities and other events you can enjoy in Larvik this summer:

23. JUNE: Traditional Norwegian midsummer at Tollerodden. Enjoy barbecues and games and activities for children. Concert, dancing, accordion and bonfire.

26. JUNE: Opening of "Happy Days in Stavern". SS Frithjof will sail around the Larvik harbour.

27. JUNE: "Happy Days in Stavern". Pirate cruise for children.

20. JULY - 21.JULI: Colin Archer Memorial Race arrives in Larvik (depends on wind and weather)

22. JULY: Parade of Sails from Larvik to Stavern. Colin Archer Memorial Race superfinals in Viksfjord. (Seilerhytta)

30. JULY 1. AUGUST: Colin Archer-day.(Svenner and Skottebrygga)

06. AUGUST - 08.AUGUST: NM H-Boat 2010. (Seilerhytta)

07.AUGUST - AUGUST 14: H-Boat World Championships 2010. (Seilerhytta)

22. AUGUST: Trip to Svenner. Open to all. (Skottebrygga)

29. AUGUST: Trip to Svenner. Open to all. (Skottebrygga)

Norwegian polar heroes

An important part of the Norwegian polar history started in Larvik. Colin Archer (1832-1921), a pioneer in shipbuilding built, among others, the polar ship "Fram" for Fritjof Nansen.

Colin Archer was a self-taught boat designer and builder. Besides "Fram", he is known for his pioneering work with rescue boats. Archer built over 200 boats among them 60 pilot boats and 14 rescue boats.

Colin Archer was born in Larvik and grew up on Tollerodden.

Archer built and launched his boats from there, or from the Rekkevik Bay further out into the fjord. Archer's rescue boats have rescued more than 3000 people from drowning.

Experience the historical aura of Tollerodden

Colin Archers home; Tollerodden is one of Vestfold's most valuable heritage buildings.

Tollerodden was originally home to a number of publicans in Larvik, in the years from 1669 to 1794. The Tollerodden Foundation has put in a lot of work into the restoration of the house. Their last milestone was the re-opening of the unique baroque-room from 1660, which is decorated with what is probably Norway's finest and most professionally made original baroque décor.

Their efforts are now focused on the restoration of the large living room, which will be the 'polar-room' and will house memoirs of Colin Archer and Fridtjof Nansen.

Do you want to experience the historical aura which surrounds Tollerodden? Tollerodden (Kirkestredet 9) café is open from 28. June -25. July.

More info: www.tollerodden.no

Looking for the good life

Larvik offers a wealth of opportunities for sailing- and boat enthusiasts. Svenner is one of the most obvious places to visit, offering six bedrooms and a total of 19 beds.

Stavernsodden lighthouse will soon also be part of the coastal path. Up until 2008 the lighthouse was rented out as holiday home to the Norwegian Meteorological Institute. It is now undergoing maintenance and will soon be open to the public.

Read more:

www.svenner.info www.fredriksvern.info www.stavernsodden.info
www.seilerhytta.no www.larvikseilforening.no

